

1. RZESKI (27) ai

rzeski (25), **rzeszki** (2), [**rzecki**]; rzeski : rzeszki *ActReg* (1:2).

-é- (1) *SarnStat*, -e- (1) *OrzJan*.

sg m N rzeski (2). ◇ G rzeski(e)go (3). ◇ L rzeskim (1). ◇ n G rzeski(e)go (2). ◇ A rzeski(e) (1).
◇ pl N m pers rzeszcy (1). subst rzeski(e) (1). ◇ G rzeskich (7). ◇ D rzeskim (3). ◇ A m pers rzeski(e)
(3). subst rzeski(e) (2). ◇ I n rzeskimi (1).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVI w.* (cztery z niżej notowanych przykładów) – XVII i XIX w.

Przymiotnik od „Rzesza” ‘historyczne określenie państwa niemieckiego’ (22) : [cesarz upominał Karola] áby [...] wżytkim doległóciam Rzelkim z rádą zgodną Ellektorow dopomagał wiernie *BielKron* 330v; Bernard/ Sumberg Czech Niemcow/ Moráwcow/ z Saxony/ Ośm Fendlow miał pod ípráwą/ z nim Rzelkie zagony *StryjKron* 622, 642; Przewacni Pánowie/ nie czynície z krolestwá Polkiego Niemieckiego Rzelkiego miałtá *SkarKazSej* 695b; [A z tym to też słychać za pewne, że wojsko rzeckie ciągnie do Prus. *List S. Palczowskiego z 16 V 1576 r.* [w:] *DudEpist* V 226; *SkarProces* 24].

W połączeniach szeregowych (2): Ták náfwárzywży fię á nic nie ípráwiwży Pośłowie Cefárfcy/ Rzelcy y Prufcy odiecháli precz. *StryjKron* 722, 432.

Wyrażenia: »grof rzeski« (1): zpośrodku Germániey połyłano do Prus Grofy Rzelkie [comites imperii] *ModrzBaz* 74v.

»książę rzeski(e)« = *władca terytorium należącego do Rzeszy, podległy cesarzowi* [szyk 8:3] (11): Syem ná then czás w Spirze mieście Cefarz miał/ gdzie Rzelkie Książętá były zgromádzony *BielKron* 306, 329 [2 r.], 330v, 331v; *BialKaz* K3v; Krol Cefárzowi/ y Rzelkim Książętom/ Zá preśport ich dziękował Grábiom/ y Paniętom. *StryjWjaz* B, B; *StryjKron* 400; Strulá z kluczem máluia/ ná mieyfcu Papielskim/ Ktory winienby pomoc wżem Książętom Rzelkim *BielSen* 11; *OrzJan* 83; iefliże [apelacyja] od Książęciá Prufkiego łádów, między poddánemi iego ma ísdź do Królá, ták iáko od Książát Rzelkich áppelluiá w Rzelzýy *ad Cameram Imperialem SarnStat* 1143; [*SzczerbSpecSax* 196 (*Linde*); *BielKron* 1597 752 (*Linde*)].

»kurfierst rzeski« (1): dziś Kurfierftowie Rzelcy przy koronáciey Cefárfkiey [szatę zwykłą] nośzą *StryjKron* 667.

[»pan rzeski«: panów rzeskich łacnie się nadziewać możemy *DiarPos* 21.]

»rzeski sejm« [szyk 2:1] (3): Rzesza zpokoiem siedziála y teraz nie trzeba się obawiac aby motus iaki ex Imperio bydz miał, a będzieli Rzeszki Seim wiec posłac nąn *ActReg* 5, 4, 182; [*BielKron* 1597 200 (*Linde*)].

»szpital rzeski« = *zakon krzyżacki* (1): wielki Cefárzu prósimy z pozwania fwego/ [...] áby fie ten to raz zá nowym obránim Krola Rzymkiego sýná twego wżczęło y wznowiono było thak iefli by nam dobrowolnie Polacy z ízpítála Rzelkiego przywroćić nie chćieli/ abychmy thego z Krolem Rzymkim ná co nam przyłiągl/ mocą dobywáli *BielKron* [332²].

Zestawienie: »(święte) państwo rzeskie« (3): [wybraliśmy Maksymiliana syna cesarskiego] áby fię to święte pańftwo Rzymkie ná wże ítrony rozłzerzáló ku czći á wieczney łlawie świętego pańftwa Rzelkiego *BielKron* [332²], [332²], [332²]v.

DDJ